

Vážený
PhDr. Radim Vondráček, předseda
Uměleckohistorické společnosti
Ústav dějin umění AV, v.v.i.
Husova 4
110 00 Praha

V Praze dne 23. 7. 2019
Čj.: k NG 1306/2019

Vážený pane předsedo,

vážím si zájmu odborné veřejnosti projevovanému k činnosti Národní galerie v Praze (NGP)¹. Ve svém přípisu ze dne 27. 6. t.r. se na mne obracíte v zastoupení UHS s podněty k expozici „Staří mistři – Old Masters“, kterou připravuje Sběrka starého umění ve Schwarzenberském paláci na Hradčanském náměstí.

Úvodem podotýkám, že záměr vybudovat ve Schwarzenberském paláci (SCHWP) novou sbírkovou expozici je předmětem jednoho z klíčových cílů „Koncepce rozvoje Národní galerie v Praze na léta 2015 – 2020“, konkrétně je součástí cíle 3.1.5. Prezentace sbírkového fondu. Propojení českého a evropského renesančního, manýristického a barokního umění v nové sbírkové expozici je v koncepci NGP jasně formulován. Ministerstvo kultury jako zřizovatel NGP tuto koncepci přijalo a sleduje její naplňování.

I.

Sbírková expozice "Staří mistři" je po komplikovaných interních jednáních připravována do Schwarzenberského paláce jako expozice střednědobá (nikoliv "stálá"). Po intenzivní interní debatě rozhodl předchozí generální ředitel NGP o definitivním umístění stálé sbírkové expozice manýristického a barokního umění do Šternberského paláce po jeho nutné celkové stavební rehabilitaci, kterou stav budovy jednoznačně již vyžaduje.

Tato situace umožňuje přistoupit k dočasné expozici v SCHWP odvážněji, až experimentálně, a vytvořit celek, který ovšem nemá ambice být vyčerpávající přehlídkou uměleckých škol a jejich vývoje ve sbírkách NGP.

¹ Národní galerie v Praze si je plně vědoma svého názvu, který používá zcela v souladu se zákonem č. 148/1949 Sb. a platným statutem. Nicméně dovoluji si upozornit, že zvolit logo a zkratku je zcela v pravomoci organizace, tudíž v současné době používá Národní galerie v Praze zkratku „NGP“.

Projekt je založen na platformě vystavení reprezentativního výběru zásadních děl českého a evropského umění ze Sbírký starého umění. Záměrem expozice není ilustrovat akademické dějiny umění, ale na základě badatelských nároků a respektu ke sbírkovým tradicím vytvořit pro diváky inspirativní výstavní projekt. Na rozdíl od teoretické koncepce dělení uměleckých děl podle škol více akcentuje dialog, vazby a souvislosti v historickém a stylovém kontextu. Tímto pojetím navazuje na staré tradice ve vystavování fondů starého umění, jak je dokumentovaly expozice v Rudolfinu a Městské knihovně, kde návštěvník mohl přímo srovnávat české a tzv. evropské umění.

Prezentace konceptu projektu „Staří mistři“ proběhla interně v NGP v širším kurátorském plénu v letech 2016 a 2017 a před vědeckou radou NGP. V interních podmínkách probíhá diskuze o pojetí projektu průběžně, v současné době se řeší také obsah a způsob prezentace grafických kabinetů.

II.

Jak jsem již uvedl, podstatným faktorem v rozhodování o čase a způsobu prezentace děl ze Sbírký starého umění je již výrazně nevyhovující stav, ve kterém se nyní nalézá Šternberský palác. NGP dlouhodobě plánuje jeho celkovou rehabilitaci tak, aby proběhla jak citlivá obnova této významné historické budovy, tak byly zajištěny veškeré standardy pro vystavování uměleckých děl a byl zabezpečen také odpovídající návštěvnícký servis.

Příprava rekonstrukce Šternberského paláce byla do letošního roku jedním z podstatných úkolů NGP, rozpočtové výhledy pro další střednědobé období však zatím neumožňují blíže konkretizovat dobu realizace obnovy.

Na tuto skutečnost zareagovala Sbírký starého umění a na jaře t.r. připravila návrh doplňující koncept sbírkové expozice „Staří mistři“, kdy část expozice, původně plánovaná do podkrovní SCHWP, bude umístěna do jednoho patra Šternberského paláce. V této části je plánována také jako samostatná kapitola prezentace českého sběratelství. Je otázkou, zda se podaří již v nejbližším období získat dostatečné finanční zdroje pro zjištění této další části sbírkové expozice.

Nicméně, i po uzavření pater Šternberského paláce, zůstane pro veřejnost přístupné přízemí s výstavním prostorem v bývalé konírně paláce, pro který se již nyní připravuje pro rok 2020 další výstavní projekt. V současné době je zde instalována výstava „Čechy – Sasko: Jak blízko, tak daleko“.

III.

Nová sbírková expozice vzniká v úzké spolupráci s restaurátorským oddělením NGP a v souvislosti s přípravami tohoto projektu bylo umožněno restaurovat díla, která dosud ještě nebyla ošetřena. Také péče o umělecká díla je jedním z důležitých aspektů, které kolegové ze Sbírký starého umění sledují při přípravě tohoto výstavního středně dlouhodobého projektu.

Vážený pane předsedo,

doufám, že tento dopis pomůže rozptýlit pochybnosti, které znepokojují kolegy z Uměleckohistorické společnosti v souvislosti s přípravou nové sbírkové expozice ve Schwarzenberském paláci.

S pozdravem

Ing. Ivan Morávek, MBA
generální ředitel pověřený řízením